

Силабус курсу

Педагогіка

Ступінь вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень
Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність: 014.02 Середня освіта. Мова та література (французька)
Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Французька мова і література)»
Компонент освітньої програми: обов'язковий
Рік підготовки, семестр – 1, 2 рік, 1, 2, 3 семестри
Кількість кредитів – 7
Мова викладання: українська
Дні занять: згідно з розкладом
Консультації: згідно з розкладом

Керівники курсу

Канд. пед. наук, доц. Груць Г. М.

Контактна інформація: hrutsg@ukr.net; +380963820921

Опис дисципліни

Курс «Педагогіка» займає провідне місце у загальній системі психолого-педагогічної підготовки майбутніх учителів у вищих закладах освіти. Він сприяє оволодінню студентами основами сучасної педагогічної науки, формуванню у них професійних умінь і навичок, педагогічного мислення і компетентності. Головне спрямування під час вивчення цього курсу – максимально використати творчий потенціал, активність, самостійність і відповідальність кожного студента у процесі засвоєння теоретичного і практичного матеріалу, формуванні творчої індивідуальності майбутнього педагога. Вивчення педагогіки в умовах кредитно-модульної технології навчання забезпечує можливість майбутньому фахівцеві стати суб'єктом навчальної діяльності, розширює межі педагогічної творчості, пропонує варіативність змісту, завдань і технологій навчання, забезпечує загально-педагогічну і професійну підготовку майбутнього вчителя, озброює студентів ґрунтовними знаннями теоретичних основ сучасної педагогіки необхідних для організації навчання і виховання учнів в умовах реформування освіти відповідно до Закону України «Про освіту».

Метою вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка» є формування у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

- здатність до оцінки і аналізу педагогічних явищ і ситуацій;
- здатність використовувати профільні знання у галузі педагогіки для оцінки сучасного освітнього процесу в Україні та світі
- здатність комплексно підходити до організації і здійснення освітнього процесу, моделювання педагогічних систем;
- здатність аналізувати та використовувати сучасні теорії і технології організації і здійснення освітнього процесу;

- здатність використовувати сучасні технології навчання і виховання учнів у закладах загальної середньої освіти, забезпечувати якість освіти;
- здатність організовувати ефективну професійно-педагогічну взаємодію;
- здатність працювати в команді;
- здатність налагоджувати соціальну взаємодію, попереджувати та розв'язувати конфлікти у професійній діяльності;
- здатність критично оцінювати процеси і явища, які відбуваються в освіті;
- здатність до професійної рефлексії;
- здатність до особистісно-професійного зростання та саморозвитку.

Результати навчання

Вивчення інтегрованого курсу «Педагогіка» забезпечує досягнення здобувачами освіти таких результатів навчання:

знання основних категорій і понять педагогіки, основних положень та важливих досягнень сучасної педагогічної науки;

знання загальних основ теорії навчання, виховання, педагогічного менеджменту; провідних концепцій навчання і виховання особистості, сучасних технологій навчання і виховання учнів;

знання теоретичних, нормативно-правових та організаційно-методичних основ інклюзивної освіти;

знання особливостей, механізмів та чинників формування особистості; вміння розрізняти вікові та індивідуальні особливості особистості і враховувати їх у процесі навчання і виховання;

знання сутності інноваційних процесів в освіті, інноваційної освітньої діяльності, шляхів формування інноваційного освітнього простору;

уміння визначати сутність провідних концепцій навчання і виховання особистості; аналізувати й узагальнювати педагогічні явища та процеси, зіставляти їх, визначати суперечливі сторони і тенденції розвитку;

уміння планувати, організовувати й реалізовувати цілісний педагогічний процес, моделювати різні форми його організації;

уміння використовувати на практиці продуктивні технології навчання і виховання;

уміння використовувати різноманітні інформаційно-комунікативні технології в освітньому процесі;

уміння регулювати взаємодію з суб'єктами педагогічного процесу в умовах інклюзивної освіти;

уміння творчо підходити до розв'язання завдань педагогічної діяльності;

уміння застосовувати методи педагогічного дослідження для вивчення особистості учня та учнівського колективу;

уміння створювати умови для реалізації учнями свого природного потенціалу, для формування ціннісного ставлення до світу, інших людей і до себе.

уміння аналізувати й оцінювати процес і результат навчання і виховання;

уміння здійснювати самоаналіз професійно-педагогічної діяльності;

уміння виявляти прогресивні ідеї у сфері освіти і впроваджувати їх у власну педагогічну діяльність.

Структура курсу

Години			Тема	Результати навчання	Завдання
лекції	семінари	сам. робота			
Змістовий модуль 1. Вступ до педагогічної професії					
2	2	4	Тема 1. Професійна діяльність і особистість педагога	Знати професійно обумовлені вимоги до особистості педагога. Розуміти сутність професійно-педагогічної спрямованості і педагогічного покликання вчителя.	Питання, обговорення, дискусія, тести
2	2	4	Тема 2. Професійне спілкування у структурі діяльності педагога	Розуміти сутність професійно-педагогічного спілкування, знати його функції. Знати стилі педагогічного спілкування, їх типологічні характеристики. Знати шляхи формування комунікативної культури вчителя, шляхи оволодіння мистецтвом педагогічного спілкування.	Мультимедійна лекція, наукові дебати, питання, обговорення
		6	Тема 3. Підготовка вчителя у закладі вищої освіти	Знати тенденції розвитку вищої освіти на сучасному етапі, структуру та зміст вищої педагогічної освіти.	Питання, обговорення, розв'язання кейсів, професійно-етичних дилем, практичних завдань; мікрОВикладання
2	2	4	Тема 4. Професійне самовиховання майбутнього учителя	Здійснювати пошук інформації з різних джерел для розв'язання професійних завдань в т. ч. з використанням інформаційно-	Питання, обговорення, навчальна дискусія

				<p>комунікаційних технологій. Здійснювати реферування наукових джерел, обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки щодо проблем самовиховання та перевиховання. Розуміти сутність самовиховання як засобу професійної підготовки майбутнього вчителя. Поняття професійного самовиховання і саморозвитку, їх роль у становленні особистості педагога. Самовиховання вчителя як система. Структура самовиховання. Система методів і прийомів особистісного і професійного самовиховання.</p>	
<p>Змістовий модуль 2. Загальні основи педагогіки. Теорія виховання.</p>					
2		3	<p>Тема 5. Педагогіка – наука про виховання людини. Предмет і завдання педагогіки</p>	<p>Знати термінологію дисципліни, вміти пояснювати базові концепції, використовувати власні приклади для ілюстрації відповідей, знаходити спільні риси та відмінності при порівнянні фактів, явищ, характеризувати певні явища. Знати етапи розвитку педагогіки. Предмет педагогіки. Основні категорії педагогіки: навчання, виховання, освіта, педагогічний процес. Понятійний апарат педагогіки. Джерела педагогіки. Основні елементи педагогічного</p>	<p>Питання, обговорення, презентації, навчальна дискусія</p>

				дослідження.	
2	2	1	Тема 6. Розвиток, формування, соціалізація і виховання особистості	Розвиток і формування особистості як педагогічна проблема. Напрями розвитку людини: анатомо-фізіологічний, психічний і соціальний. Поняття про акселерацію та ретрадацію. Види формування особистості: стихійне, цілеспрямоване, самоформування. Різноманітність концепцій про фактори, що визначають формування особистості. Вплив середовища на формування особистості. Суть соціалізації і її стадії. Інститути соціалізації. Механізми і засоби соціалізації.	Питання, обговорення, презентації, навчальна дискусія
2	1	2	Тема 7. Мета виховання. Виховний ідеал	Загальна мета і завдання виховання. Поняття про основні напрями всебічного виховання: розумове, моральне, трудове, фізичне, естетичне. Їх єдність та основні завдання. Мета виховання в сучасній українській школі. Ідеал національного виховання. "Виховний ідеал" Г.Ващенко і його значення для гуманізації виховання.	Питання, обговорення, дискусія, розв'язання кейсів, професійно-етичних дилем, практичних завдань
		5	Тема 8. Педагогічний процес. Технологія цілісного педагогічного процесу	Визначати та пояснювати загальні властивості, закони та закономірності педагогічного процесу, ідентифікувати	Питання, обговорення, бесіда, розв'язання кейсів, професійно-етичних дилем, практичних завдань.

				<p>педагогічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання; аналізувати предмет і структуру методології педагогіки.</p> <p>Демонструвати розуміння закономірностей та особливостей основних категорій педагогіки, навчання, освіти і розвитку.</p>	
2	1	2	<p>Тема 9. Процес виховання. Принципи виховання</p>	<p>Виховання як педагогічне явище, його місце у цілісному педагогічному процесі.</p> <p>Виховання як особливий вид діяльності.</p> <p>Поняття виховання, його особливості, специфіка, рушійні сили. Різні підходи до класифікації принципів виховання. Характеристика основних принципів виховання</p>	<p>Питання, обговорення, бесіда, виконання творчих завдань</p>
	2	3	<p>Тема 10. Зміст процесу виховання</p>	<p>Здійснювати загальну характеристику і класифікацію основних напрямків виховання, сприяти професійному самовдосконаленню майбутніх фахівців.</p> <p>Знати особливості національної системи виховання; систему актуальних виховних завдань.</p> <p>Уміти реалізовувати програму виховання.</p>	<p>Питання, обговорення, навчальна дискусія, мікрвикладання</p>

2	2	1	<p>Тема 11. Методи та прийоми виховного впливу на особистість</p>	<p>Бути здатним інтегрувати теоретичні знання з дисципліни і практичний досвід; мати навички розв'язання професійних проблем, що можуть виникнути під час виконання професійних обов'язків, вміти оперувати науковими категоріями та поняттями у сфері виховання. Вміти здійснювати індивідуально-особистісний підхід при використанні методів виховання. Знати різні підходи до класифікації методів виховання (класифікації Г.Щукіної, В.Сластьоніна, М.Ярмаченка та ін.).</p>	<p>Питання, обговорення, аналіз ситуацій</p>
2	1	2	<p>Тема 12. Виховання особистості в колективі.</p>	<p>Використовувати інструментарій практичних методів професійно-педагогічної комунікації, методів профілактики та запобігання можливих відхилень, порушень поведінки, міжособистісних стосунків, розв'язання конфліктів, попередження соціальних ризиків у колективі; застосовувати методи діагностики у процесі оцінювання проблем, потреб, специфічних особливостей та ресурсів</p>	<p>Питання, обговорення, проектна діяльність</p>

				учнів, враховуючи передумови, які забезпечують ефективний вплив на формування колективу. Знати теорію колективу на сучасному етапі розвитку вітчизняної та зарубіжної педагогіки. Розуміти сутність колективу як фактору виховання учнів. Знати основні типи дитячих колективів, структуру колективу, закони життя колективу.	
1	1	3	Тема 13. Організаційні форми виховної роботи	Знати форми організації виховного процесу та їх класифікацію. Уміти характеризувати форми виховної роботи. Знати, особливості завдань позакласної виховної роботи, принципи її організації, технологію колективних творчих справ (КТС), виховних проєктів тощо.	Питання, обговорення, дискусія, бесіда, мозкова атака
1		4	Тема 14. Класний керівник у сучасній школі	Місце класного керівника у системі виховання учнів. Статус класного керівника як організатора і вихователя учнівського колективу. Роль інституту класного керівництва у сучасних умовах. Професійно-педагогічні вимоги до класного керівника. Професіограма особистості класного	Питання, обговорення

				керівника. Співробітництво та співтворчість як основа взаємодії класного керівника та учнів. Основні завдання та функціональні обов'язки класного керівника. Напрями виховної роботи класного керівника.	
		5	Тема 15. Взаємодія соціальних інститутів у вихованні дітей. Педагогізація сім'ї та громадськості	Роль сім'ї у вихованні дітей. Сімейнородинне виховання. Соціально-виховні функції сім'ї. Батьківська сім'я – важливий інститут соціалізації дитини. Сім'я як специфічна педагогічна система. Вимоги до батьків як вихователів. Виховні функції батьків. Умови успішного виховання дітей у сім'ї. А. Макаренко про умови сімейного виховання. Типові помилки сімейного виховання.	Питання, обговорення
Змістовий модуль 3. Дидактика. Основи школознавства					
1	1	3	Тема 16. Дидактика – теорія освіти та навчання. Сутність процесу навчання	Демонструвати навички командної роботи у процесі вирішення фахових завдань. Проявляти відповідальне ставлення до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку щодо основних категорій дидактики: навчання, освіта, самоосвіта, викладання, учіння,	Питання, обговорення

				<p>мета, завдання, закономірності, принципи, методи, прийоми, засоби, форми, результати навчання, знання, уміння, навички.</p> <p>Здійснювати розуміння та аналіз основних умов формування навчальної діяльності.</p>	
1	1	3	<p>Тема 17. Закономірності, принципи та правила навчання</p>	<p>Забезпечувати можливості розвитку та формування особистості з урахуванням різних умов організування навчання. Визначати найбільш ефективні принципи навчання (цілеспрямованості, науковості, систематичності і послідовності у навчанні, зв'язку навчання з життям, індивідуально-особистісного підходу, доступності у навчанні, наочності, свідомості та активності учнів, емоційності навчання, міцності знань, виховуючого навчання, врахування вікових особливостей учнів) Знати закономірності навчання. Правила навчання. Взаємозв'язок принципів і правил навчання.</p>	<p>Питання, обговорення, тести, презентації</p>
2	2	2	<p>Тема 18. Зміст освіти у сучасній школі</p>	<p>Зміст освіти як засіб розвитку особистості учня і формування його базової культури. Цілі навчання і їх зв'язок з цілями</p>	<p>Питання, обговорення</p>

				виховання. Проблема формування і реалізації змісту освіти у сучасних умовах. Суть змісту освіти і його історичний характер. Теорії формування змісту освіти. Соціальні вимоги до змісту освіти. Джерела і фактори, що детермінують формування змісту освіти.	
2	2	2	Тема 19. Методи, прийоми та засоби навчання	Здійснювати реферування наукових джерел, обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки щодо класифікації та вибору методів навчання: за джерелами передачі й сприйняття навчального матеріалу; за основними дидактичними завданнями; за характером пізнавальної діяльності учнів; за логікою передачі й сприймання навчальної інформації; за ступенем керівництва навчальною роботою учнів тощо.	Питання, обговорення, розв'язання кейсів, професійно-етичних дилем, практичних завдань; мікрОВикладання
2	2	2	Тема 20. Організаційні форми системи навчання та форми навчання	Поняття про форми організації навчання. Генезис організаційних форм навчання: індивідуальне та індивідуально-групове навчання, класно-урочна система, белланкастерська	Питання, обговорення, тести, презентації

				система, майгемська система, план Трампа, метод проектів. Становлення та розвиток класно-урочної системи. Характеристика класно-урочної системи. Інші форми організації навчання у школі і поза її межами.	
2	2	2	Тема 21. Контроль і оцінювання навчальних досягнень учнів	Контроль за навчально-пізнавальною діяльністю учнів – складова процесу навчання. Суть і значення контролю. Компоненти контролю: перевірка, оцінка, облік результатів навчально-пізнавальної діяльності. Мета і завдання контролю. Функції контролю.	Питання, обговорення
		5	Тема 22. Технології навчання	Технологія навчання як нова концепція навчання. Поняття технології навчання. Основні характеристики технології навчання: системність, науковість, концептуальність, відтворюваність, діагностичність, ефективність навчання, його умотивованість, алгоритмічність, інформаційність, оптимальність тощо. Зворотній зв'язок у технології навчання.	Питання, обговорення, тести, презентації
		5	Тема 23. Система освіти в Україні. Управління системою загальної	Ілюструвати особливості функціонування сучасної парадигми освіти в	Питання, обговорення, тести, презентації

			середньої освіти	Україні, визначати закономірності розвитку освіти, процесу навчання і виховання учнівської молоді, її підготовки відповідно до державних та європейських стандартів, потреб суспільства. Знати: основи законодавства про освіту; принципи побудови системи освіти в Україні; структуру освіти; педагогічний менеджмент як теорію та практику управління освітніми системами	
	2	3	Тема 24. Інноваційна діяльність у системі освіти. Підвищення кваліфікації педагогічних працівників в закладів освіти	Інноваційна спрямованість педагогічної діяльності. Інноваційні процеси в освіті. Акмеологічний підхід. Поняття «передовий педагогічний досвід». Критерії оцінки передового педагогічного досвіду. Новаторство у школі. Вивчення, узагальнення і поширення передового педагогічного досвіду. Впровадження досягнень педагогічної науки у практику навчання і виховання. Інноваційні навчальні заклади. Авторські школи.	Питання, обговорення, тести, презентації
Змістовий модуль 4.					
Основи інклюзивної освіти					
1	2	4	Тема 25. Дитина з особливими освітніми потребами та форми її навчання. Інклюзивна освіта: законодавчо-	Інклюзивне суспільство (ізоляція, інклюзія, інтеграція, освіта). Визначення понять «інклюзія», «інтеграція», «порушення	Питання, обговорення

			нормативна база та міжнародний досвід	психофізичного розвитку», «особливі потреби» та ін. Визначальні елементи інклюзії. Основні принципи інклюзивної освіти. Моделі інклюзивної освіти. Базові моделі інклюзивної освіти (епізодична інтеграція, систематична тимчасова інтеграція, постійна часткова інтеграція, постійна неповна інтеграція, постійна повна інтеграція). Переваги і недоліки інклюзивної освіти. Особливості впровадження інклюзивного навчання в Україні.	
1	2	4	Тема 26. Організація інклюзивної освіти. Інклюзивне середовище закладу загальної середньої освіти	Комплексний підхід у поетапному впровадженні інклюзивної освіти. Етапи впровадження інклюзивного навчання. Зарахування учнів та комплектування інклюзивних класів. План розвитку інклюзивного закладу освіти. Формування інклюзивного середовища закладу освіти. Адаптація дітей з особливими потребами Основи універсального дизайну. Принципи доступності та універсального дизайну. Критерії організації безбар'єрного архітектурного середовища.	Питання, обговорення, тести, презентації
	2	6	Тема 27. Командна робота фахівців інклюзивної освіти. Взаємодія школи із батьками в системі інклюзивної освіти	Командна діяльність в умовах інклюзивного навчального закладу. Психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами. Роль сім'ї в	Питання, обговорення, дискусія, моделювання ситуацій

				процесі інтегрування дитини з особливими потребами в освітнє середовище навчального закладу.	
2	2	4	Тема 28. Навчально-методичне забезпечення інклюзивної освіти. Корекційно-розвивальний і реабілітаційний аспекти інклюзивної роботи	Курикулум (навчально-методичне забезпечення інклюзивної освіти): визначення та складники. Рівні курикулуму. Державний стандарт для дітей з особливими освітніми потребами. Загальноосвітні, спеціальні та корекційно-розвивальні програми, їх адаптація та модифікація. Індивідуальний навчальний план як компонент курикулуму.	Питання, обговорення
	2		Тема 29. Технології роботи в інклюзивному класі та особливості оцінювання навчальних досягнень	Диференційований підхід у навчальному процесі інклюзивного класу. Види контролю та особливості оцінювання навчальних досягнень учнів в інклюзивному навчанні. Методи оцінювання учнів з особливими потребами. Психологічного моніторинг в інклюзивній школі.	Питання, обговорення, тести
Змістовий модуль 5-6 Пропедевтична практика. Виховна робота у ЗЗСО в Україні. Навчальний процес у ЗЗСО					
2			Тема 30. Вступ. Організація пропедевтичної практики здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у ЗЗСО.	Підготовчий етап практики. Зміст, мета, завдання та напрямки пропедевтичної практики в ЗЗСО. План проходження пропедевтичної практики здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (за предметними	Питання, обговорення, моделювання ситуацій

				спеціалізаціями). Діяльність здобувачів освіти під час проходження пропедевтичної практики. Особливості оформлення звітної документація за результатами проходження пропедевтичної практики.	
	2	3	Тема 31. Особливості організації виховної роботи в ЗЗСО.	Знайомство з діяльністю ЗЗСО, який визначено базою для проходження практики. Ознайомлення з особливостями виховної роботи ЗЗСО. Бесіда із директором/заступником директора з навчально-виховної роботи, вчителем-класним керівником задля з'ясування змісту, мети та завдань виховної роботи в закладі освіти/класі. Напрямки виховання та їх завдання. Основні форми, методи, прийоми та засоби виховної роботи. Актуальні проблеми виховання підростаючого покоління.	Питання, обговорення, моделювання ситуацій
	2	3	Тема 32. Шкільна документація (виховна робота).	Вивчення шкільної документації, що регламентує виховну роботу у ЗЗСО та матеріалів передового досвіду учителів. План виховної роботи класу. Соціальний паспорт класу. Методична розробка (план-конспект) виховного заходу. Результати педагогічного, 5 психологічного, соціологічного, фізичного, медичного дослідження класу.	Питання, обговорення, моделювання ситуацій

				Тематика та план проведення батьківських зборів.	
	1	3	Тема 33. Позакласна виховна робота з учнями.	Зміст, мета та завдання позакласної виховної роботи у ЗЗСО. Форми та методи позакласної виховної роботи. Інноваційні форми та методи позакласної виховної роботи з учнями. Відвідування позакласних виховних заходів, проведених учителем/учителями. Аналіз та колективне обговорення відвіданих виховних заходів із вчителем та методистом	Питання, обговорення, моделювання ситуацій
	2	3	Тема 34. Діяльність закладів позашкільної освіти для дітей та молоді.	Зміст та мета діяльності закладів позашкільної освіти для дітей і молоді. Типи закладів позашкільної освіти. Освітній процес у закладі позашкільної освіти. Відвідування закладу/закладів позашкільної освіти (екскурсія закладом). Мета, завдання та напрямки роботи різних типів позашкільних закладів освіти. Ознайомлення зі змістом роботи керівників гуртків. Аналіз документації закладу позашкільної освіти.	Питання, обговорення, моделювання ситуацій
	2	4	Тема 35. Особливості організації навчального процесу у ЗЗСО.	Знайомство з діяльністю ЗЗСО, який визначено базою для проходження практики. Ознайомлення з особливостями навчального процесу ЗЗСО. Вступна бесіда з директором/заступником директора з навчальної роботи, вчителями з метою ознайомлення з особливостями організації навчального процесу в ЗЗСО. Ознайомлення з	Питання, обговорення, моделювання ситуацій

				методичним кабінетом школи, роботою методичного об'єднання учителів (за наявності). Ознайомлення та аналіз діяльності вчителя. Інклюзивне навчання у закладі освіти. Ресурсна кімната у закладі освіти (за наявності).	
	2	4	Тема 36. Шкільна документація (навчальний процес).	Аналіз документації, що регламентує навчальний процес. Знайомство з документацією вчителя, професійно-педагогічними обов'язками вчителя ЗЗСО та класного керівника. Державний стандарт базової середньої освіти. Типова освітня програма ЗЗСО. Робочі навчальні плани. Навчальна програма, її аналіз. Календарно-тематичне планування, особливості його підготовки. Аналіз та колективне обговорення опорних конспектів уроків. Класний журнал, його заповнення.	Питання, обговорення, моделювання ситуацій
	2	4	Тема 37. Класно-урочна система навчання.	Урок як основна форма організації навчання у ЗЗСО. Специфіка проведення уроків (бесіда із вчителем). Визначення стилю педагогічного керівництва пізнавальною діяльністю учнів. Методика дослідження характеру педагогічної взаємодії на уроці. Аналіз педагогічних ситуацій та фрагментів уроків. Тип та структура уроку. Відвідування уроків. Аналіз та колективне обговорення відвіданих уроків із вчителем та методистом з практики.	Питання, обговорення, моделювання ситуацій, презентації, аналіз ситуацій
	1	3	Тема 38.	Зміст, мета і завдання	Питання,

			Позаурочна навчальна робота.	позаурочної навчальної роботи. Форми позаурочної навчальної роботи з учнями (індивідуальні/групові консультації, додаткові заняття, практикуми, навчальні екскурсії, факультативні заняття, предметні гуртки та наукові товариства). Домашня робота. Вимоги до домашніх завдань. Неформальна освіта. Види неформальної освіти (освітні курси і тренінги, он-лайн освіта, літні/зимові школи для учнів, програми обміну для учнів).	обговорення, моделювання ситуацій
	2		Тема 39. Підведення підсумків пропедевтичної практики.	Підготовка документації практики. Оформлення бланків аналізу відвіданих уроків та виховних заходів. Самоаналіз власної педагогічної діяльності. Презентація та захист здобувачами вищої освіти матеріалів практики. Обговорення особливостей пройденої практики.	Презентації, обговорення, моделювання ситуацій

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК2	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
ЗК4	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК6	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях навчальної або професійної діяльності, приймати ефективні рішення у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети, продовжувати навчання із значним ступенем автономності для оволодіння сучасними знаннями.
ЗК7	Здатність до пошуку, опрацювання, аналізу й інтерпретації інформації з різних джерел, дотримуючись норм академічної доброчесності.

ЗК8	Здатність бути критичним і самокритичним, генерувати нові ідеї, виявляти та розв'язувати проблеми, бути ініціативним та підприємливим
ЗК9	Здатність виявляти та вирішувати проблеми освітнього характеру, адаптовуватися, самоорганізовуватися та діяти в нових ситуаціях.
ЗК10	Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.
ЗК11	Здатність використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності
ФК1	Здатність розуміти та застосовувати основи педагогіки і психології в освітній діяльності у закладах загальної середньої освіти задля розвитку процесуальної складової освітнього процесу і ефективного використання традиційних та інноваційних форм, методів, засобів організації освітньої діяльності вчителя французької і другої іноземної мови (англійської) та зарубіжної літератури
ФК2	Здатність моделювати зміст навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання, здійснювати інтегроване навчання, формувати та розвивати в учнів ключові компетентності та уміння, спільні для всіх компетентностей, критичне мислення.
ФК7	Здатність використовувати можливості мережевих програмних систем, Інтернет-ресурсів, мобільних застосунків та цифрових технологій для вирішення теоретичних і практичних завдань у професійній діяльності, ефективно використовувати наявні та створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) освітні ресурси.
ФК9	Здатність визначати і враховувати в освітньому процесі вікові та інші індивідуальні особливості учнів, використовувати стратегії роботи з учнями, які сприяють розвитку їхньої позитивної самооцінки, я-ідентичності, формувати мотивацію учнів та організовувати їхню пізнавальну діяльність, формувати спільноту учнів, у якій кожен відчуває себе її частиною.
ФК10	Здатність конструктивно взаємодіяти з учасниками навчального процесу, усвідомлювати та поцінювати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі.
ФК11	Здатність до рівноправної та особистісно зорієнтованої взаємодії з учнями в освітньому процесі
ФК12	Здатність до педагогічної підтримки осіб з особливими освітніми потребами, до створення умов, які забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища, до забезпечення сприятливих умов для кожного учня, залежно від його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів.
ФК13	Здатність застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі, використовувати інновації у професійній діяльності, застосовувати різноманітні підходи до розв'язання проблем у педагогічній діяльності, здатність до навчання впродовж життя ("lifetime learning") та здійснення моніторингу власної педагогічної діяльності і визначення індивідуальних професійних потреб.
ФК14	Здатність брати участь у різних формах професійної комунікації (семінари, конференції, засідання методичного об'єднання, круглі столи, вебінари, дискусії тощо), застосовувати знання з психології, педагогіки, мовознавства, літературознавства, методики навчання іноземних мов.
ФК15	Здатність планувати, організовувати, здійснювати прикладне мікродослідження з предметної спеціальності, систематизувати, аналізувати, інтерпретувати та представляти його результати.
Програмні результати навчання	
ПРН2	Аналізувати стан і можливості вдосконалення педагогічного процесу та відповідного освітнього середовища згідно з нормами безпеки життєдіяльності в закладах загальної середньої освіти із застосуванням інноваційних підходів, методів і технологій, враховуючи потреби (у тому числі особливі потреби) учнів.

ПРН4	Знати, розуміти та застосовувати принципи, форми, сучасні методи, прийоми навчання іноземних мов і зарубіжної літератури в закладах загальної середньої освіти
ПРН6	Здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та інших особливостей учнів, створювати умови формування позитивної самооцінки та мотивації учнів до навчання; забезпечувати педагогічну підтримку осіб з особливими освітніми потребами; застосовувати механізми реалізації суб'єкт-суб'єктних відносин між вчителем і учнем.
ПРН7	Забезпечувати навчально-виховний процес відповідною навчально-методичною документацією, програмами, планами, розробками та інноваційними проектами з урахуванням їх доцільності та функційності
ПРН8	Застосовувати міжпредметні зв'язки та інтеграцію різних навчальних предметів (інтегрованих курсів) під час освітнього процесу
ПРН12	Використовувати онлайн-сервіси, застосунки, відкриті електронні (цифрові) освітні ресурси педагогічного спрямування для професійного розвитку та обміну досвідом з дотриманням академічної доброчесності
ПРН13	Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідний навчальний матеріал з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
ПРН14.	Здійснювати наукові дослідження (мікродослідження) у галузях психолого-педагогічних дисциплін та фахових методик.
ПРН15.	Організовувати різні форми і способи навчально-методичної, наукової, творчої та інших видів професійної діяльності, активно долучатися до діяльності професійних спільнот.
ПРН16.	Критично оцінювати власну навчальну та професійно-дослідницьку діяльність, реалізовувати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.
ПРН17.	Адаптувати та поширювати передовий національний та міжнародний досвід з методики викладання іноземних мов у власній науково-професійній діяльності
ПРН18.	Управляти процесами навчальної діяльності, виховання та розвитку особистості учня.

Літературні джерела **Основні**

1. Аймедов К.В. Загальна педагогіка та історія педагогіки : підручник. К.: Видавничий Дім «Слово», 2014. 352 с.
2. Ващенко Г. Виховний ідеал. Полтава: Полтавський вісник, 1994. 191 с.
3. Вишневський О. Теоретичні основи сучасної української педагогіки: посібник. Дрогобич: Коло, 2006. 606 с
4. Волкова Н. П. Педагогіка: посібник для студ. вищих навч. закладів. К.: Академія, 2001. 576 с.
5. Гончаренко С. Український педагогічний словник. К.: Либідь, 1997. 374 с.
6. Данілавічюте Е.А., Литовченко С.В.. Стратегії викладання в інклюзивному навчальному закладі: навчально-методичний посібник; за ред. А.А.Колупаєвої. К.: Видавнича група «А.С.К.», 2012. 360 с.
7. Державна національна програма «Освіта» (Україна ХХІ ст.). К.: Радуга, 1999. 61 с.
8. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: навч. посіб. К.: Академвидав, 2004. 532 с.
9. Зайченко І.В. Педагогіка. 3-є вид. К.; Видавництво Лідncdjpa-К, 2016, 608 с.

10. Закон України Про загальну середню освіту. Бібліотека офіційних видань. К., 2002. №2. С.51-70.
11. Закон України «Про освіту» // Освіта України: нормативно-правові документи : зб. нормат. док. К. : Міленіум, 2017. (Нормативно-правові документи)
12. Закон України « Про інклюзивну освіту»
13. Індекс інклюзії: загальноосвітній навчальний заклад: навчально–методичний посібник / Кол. упорядників: Патрикеева О.О., Софій Н.З., Луценко І.В., Василяшко І.П.; під заг. ред. Шинкаренко В. І. К.: ТОВ «Видавничий дім Плеяди», 2011. 96 с.
14. Інклюзивна школа: особливості організації та управління: навчально–методичний посібник / Кол. авторів: Колупаєва А.А., Софій Н.З., Найда Ю.М. та ін. За ред. Даниленко Л.І. К.: 2007. 128 с.
15. Єфімова С.М. Налагодження партнерських стосунків з родинами / Інклюзивна школа: особливості організації та управління: навчально-методичний посібник / Кол.:авторів: А.А., Колупаєва, Ю.М, Найда., Н.З. Софій та ін. К., 2007. 28 с.
16. Компетентнісна освіта – від теорії до практики / Н. М. Бібік, І. Г. Єрмаков, О. В. Овчарук та ін. К. : Плеяда, 2005. 120 с.
17. Компетентнісний підхід в освіті: світовий досвід та українські перспективи: Бібліотека освітньої політики / за заг. ред. О. В. Овчарук. К. : «К. І. С.», 2004. 112 с.
18. Концепція Нової української школи.
19. . Кремень В.Г.Енциклопедія освіти. К.:Юрінкомінтер, 2008. 1040с.
20. Кузьмінський А.І., Вовк Л.П., Омеляненко В.Л. Педагогіка: завдання і ситуації: Практикум. К.: Знання – Прес, 2003. 429 с.
21. Кузьмінський А.І., Омеляненко В.Л. Педагогіка: підручник. К.: Знання – Прес, 2003. 418 с.
22. Макаренко А. С. Педагогическая поэма. К.: Веселка, 1986. 604 с.
23. Мельничук С.Г. Педагогіка (Теорія виховання): навчальний посібник. К.: Видавничий дім «Слово», 2012. 288 с.
24. Мешко Г.М. Вступ до педагогічної професії: навчальний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів. Тернопіль: Вид-во ТНПУ, 2009. 300 с.
25. Мешко Г.М. Вступ до педагогічної професії: навчальний посібник. 2-ге вид., стереотип. К.: Академвидав, 2012. 200 с.
26. Мешко Г.М. Вступ до педагогічної професії. Практикум: навчальний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів. 2-е вид., випр. і доп. Тернопіль: Вид-во ТНПУ, 2017. 192 с.
27. Мойсеюк Н. Е. Педагогіка: навч. посіб. для студ. вищих пед. закладів освіти. 3-є вид. К.: ВАТ КДНК, 2001. 608 с.
28. Національна доктрина розвитку освіти. Освіта України. 2002. № 23. С. 4-6.
29. Онишків З. М. Основи школознавства: навч. посібн. для студ. пед. вузів.. Тернопіль: Навч. книга - Богдан, 2003. 176 с.
30. Основи інклюзивної освіти. навчально–методичний посібник / за заг. ред. А.А. Колупаєвої. К.: «А.С.К.», 2012. 308 с.
31. Пащенко М.І., Красноштан І.В. Педагогіка. К.: Центр наукової літератури, 2019. 228 с.
32. Педагогіка: Хрестоматія / Уклад. А.І. Кузьмінський, В.Л. Омеляненко. К.: Знання-Прес, 2003. 710 с
33. Пристосування шкільних приміщень до потреб дітей з особливостями психофізичного розвитку / Інклюзивна школа: особливості організації та управління: навчально–методичний посібник / Н. Г. Слободянюк,. К., 2007. 128 с.
34. Радул А.Б., Довга Т.Я. Педагогіка: інформативний виклад. К.: Видавничий Дім «Слово», 2016. 344 с.
35. Стельмахович М. Г. Українська народна педагогіка. К.: ІЗМН, 1997. 232с.
36. Сухомлинський В.О. Виховання і самовиховання / Вибрані твори у 5 т. К., 1976. Т. 5. С. 229-239.
37. Сухомлинський В. А. Сто порад учителів. К.: Рад. шк., 1988. 304 с.

38. Таранченко О.М., Найда Ю. М. Врахування відмінностей розвитку та навчальної діяльності дітей з особливостями психофізичного розвитку в процесі навчання / Інклюзивна школа: особливості організації та управління: навчально-методичний посібник. К., 2007. 128 с.

39. Удич З.І. Основи інклюзивної освіти: навч.-метод. посібник. Тернопіль: ТНПУ, 2013. 224 с.

40. Фіцула М.М. Вступ до педагогічної професії: навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів. Тернопіль: Навчальна книга «Богдан», 2003. 136 с.

41. Фіцула М. М. Педагогіка: навч. посіб. для студ. вищих пед. закладів освіти. К.: Академія, 2005. 560 с.

42. Чайка В. М. Основи дидактики: навч. посіб. для студ. вищих пед. навч. закладів. К.: Академвидав, 2011. 240 с.

43. Чернецька Т. І. Сучасний урок: теорія і практика моделювання : навчальний посібник. К. : Праймдрук, 2011. 351 с.

44. Шоробура І.М. Педагогічний менеджмент: курс лекцій. Кам'янець-Подільський: Видавець Зволейко Д.Г., 2010. 192 с.

Допоміжні

1. Болсун С. Модель ідеального вчителя. Рідна школа. 1999. № 2. С. 55-59.

2. Бондар В.І. Дидактика: підручник. К.: «Либідь», 2005. 263 с.

3. Бьюзьян Т. Научите себя думать / Пер с англ. 2-е изд. Мн. .: ООО «Попурри», 2004. 192 с

4. Галузьяк В.М., Сметанський М.І., Шахов В.І. Педагогіка: навч. посіб. Вінниця: РВВ ВАТ Віноблдрукарня, 2001. 200 с.

5. Гороль П.К., Гуревич Р.С., Коношевський Л.Л., Шестоपालюк О.В. Сучасні інформаційні засоби навчання. Вінниця: ВДПУ імені М. Коцюбинського, 2004. 535 с.

6. Данилова Г. Акмеологічна модель педагога в ХХІ столітті. Рідна школа. № 7. 2003. С. 6-9.

7. Державна програма «Вчитель». Директор школи. 2002. №23-24. С. 3-23.

8. Карпенчук С.Г. Теорія і методика виховання: навч. посіб. К.: Вища школа, 1997. 304 с.

9. Как улучшить свою память / Авт.-сост. А.В. Польской. Минск.: Харвест, 2003. 334 с.

10. Козловський О.В. Швидкочитання: 800 слів за хвилину. Як одержувати максимум інформації при мінімумі витрат часу. Донецьк: ТОВ ВКФ «БАО», 2004. 304 с.

11. Кравець В. П. Психолого-педагогічні основи підготовки школярів до сімейного життя. Тернопіль, 2019.

12. Кузь В. Модель учителя нової генерації. Рідна школа. Вересень-жовтень 2005. С. 23-25.

13. Кукушин В. С. Дидактика (Теория обучения): учеб. пособ. для вузов. М.; Ростов н/Д: МарТ, 2003. 367 с.

14. Культура современного урока / Под ред. Н. Е. Щурковой. М.: Педагогическое общество России, 2000. 112 с.

15. Лавриченко Н. М. Педагогіка соціалізації: європейські абрисы. К.: ВІРА ІНСАЙТ, 2000. 44 с.

16. Лемківська Г.П., Сорочинська В.С., Штифурак В.С. Адаптація першокурсників в умовах вищого закладу освіти: навчальний посібник. К., 2001. 128 с.

17. Маркова А.К., Матис Т.А., Орлов А.Б. Формирование мотивации учения: кн. для учит.М.: Просвещение, 1990. 192 с.

18. Мижериков В.А., Ермоленко М.Н. Введение в педагогическую деятельность: учеб. пос. для студ. пед. учеб. завед. М.: Пед. общество России, 2002. 268 с.

19. Мостова І. Першокурснику: поради психолога. К.: ТанDEM, 2000. 76 с.

20. Орлов А.А., Агафонова А.С. Введение в педагогическую деятельность: Практикум: учеб.-метод. пособие для студ. высш. пед. учеб. заведений / Под ред. А.А. Орлова. М.: Изд. центр «Академия», 2004, 256 с

21. Положення про державну підсумкову атестацію учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти. Освіта України. 2001. №1. С. 4-5.
22. Положення про позашкільний навчально-виховний заклад. Законодавство України про середню освіту. Бюлетень законодавства і юридичної політики України. 1999. № 9. С. 239-246.
23. Савченко О. Я. Ключові компетентності – інноваційний результат шкільної освіти. Рідна школа. 2011. № 8–9. С. 4–8.
24. Саламанкська декларація про принципи, політику та практичну діяльність у сфері освіти осіб із особливими потребами (7–10 червня 1994 р.). – Режим доступу: www.notabene.ru/down_syndrome/Rus/declarat.html.
25. Щербань П. М. Прикладна педагогіка: навч.-метод. посібник. К.: Вища школа, 2002. 215 с.

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Вища освіта України [Електронний ресурс]: Статистичний бюлетень. Основні показники діяльності вищих навчальних закладів України на початок 2014/15 навчального року. Режим доступу: http://ukrstat.org/uk/druk/publicat/kat_u/publosvita_u.htm.
2. Галузева концепція розвитку неперервної педагогічної освіти (Наказ МОН України № 1176 від 14.08.2013 р.) [Електронний ресурс]. Режим доступу : http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/36816/
3. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014. № 1556-VII [Електронний ресурс] /Верховна Рада України. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
4. Закон України «Про загальну середню освіту» від 16.01.2020р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20>.
5. Закон України «Про фахову передвищу освіту» від 06.06.2019. № 2745-VIII. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2745-19>.
6. Інновації у виховних системах [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://osvita.ua/school/method/upbring/1420/>
7. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012-2021 роки: схвалена 28 жовтня 2011р. на III Всеукр. з'їзді працівників освіти. [Електронний ресурс]: Режим доступу: www.meduniv.lviv.ua/files/.../nats_strategia.pdf.
8. Про Державну національну програму «Освіта» («Україна XXI століття»), редакція від 29.05.1996 [Електронний ресурс]: Постанова від 03.11.1993. № 896, Програма, Заходи Кабінету Міністрів України / Кабінет Міністрів України. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/896-93-%D0%BF>.

Політика оцінювання

- **Політика щодо речення та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-10% від оцінки). Перескладання модулів і тем відбувається за наявності підтверджених поважних причин (наприклад, довідка від лікаря).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими

запозиченнями не більше 20%). Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (зокрема із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час підготовки практичних завдань у процесі заняття (наприклад, у системі MOODLE).. Заборонено оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства. За порушення академічної доброчесності студенти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання; повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування із закладу освіти, позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих закладом освіти пільг із оплати навчання тощо.

- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбутись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується таким чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Змістові модулі 1 - 6	80
Екзамен – тести	20

Шкала оцінювання студентів

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом